

F.t.l. om miljø og gensplejsning m.v.

nismer eller væv heraf indgår i stoffer og produkter samt levnedsmidler m.v.

Til § 3

Afgrænsningen mellem gensplejsning og anden genteknologi, der på kunstig måde ændrer arvemassen, er ikke skarp og ikke altid lige meningsfuld. Teknikkerne undergår til stadighed forandringer, som yderligere gør en klar afgrænsning vanskelig. Desuden må der på baggrund af den hurtige udvikling forventes nye typer af genteknikker, som vil få miljømæssig betydning. Genteknologier af anden art end gensplejsning kan også benyttes til at ændre og nykombinere arvmasse på hidtil ukendt måde, og sådanne genteknologier kan derfor indebære eventuelle sikkerhedsmæssige risici af tilsvarende karakter som gensplejsning. Det foreslås derfor, at loven også for at tage højde for den hastige udvikling skal kunne bringes i anvendelse på genteknikker, som udvikles i fremtiden.

På denne baggrund er der i dette lovforslag indført en bemyndigelse for miljøministeren til i en bekendtgørelse at udvide lovens anvendelsesområde til at omfatte andre genteknikker end gensplejsning. Blandt sådanne andre genteknikker kan være cellehybridisering, deletion og selvkloning.

Cellehybridisering er en teknik, der muliggør, at arvemateriale fra forskellige arter bringes til at danne nye kombinationer. Teknikken er mindre specifik end gensplejsningsteknikken.

Deletionsteknikken anvendes til udtagning og fjernelse af dele af en organismes eller celledes arvemateriale.

Selvkloning er en genteknologi, hvori der indgår redskaber og teknikker, som kendes fra gensplejsning. Ved en selvkloning sker der en omflytning af dele af en organismes eller celledes egen arvmasse. Også sådanne processer forekommer naturligt, hvorfor der også her kan være vanskelige afgrænsningsproblemer.

Det kan ikke udelukkes, at der ved anvendelse af cellehybridisering, deletion og selvkloning kan frembringes organismer eller celler, som vil frembyde problemer i relation til lovens anvendelsesområder af ganske lignende karakter som gensplejsede organismer og celler.

Bestemmelsen i stk. 2 fastlægger, at miljøministeren kan bestemme, at visse gensplejsede organismer og celler og visse anvendelser heraf i nærmere bestemt omfang kan undtages fra loven.

Bestemmelsen tænkes anvendt i de tilfælde, hvor det erfaringsmæssige grundlag for anvendelse

af gensplejsning er så udbygget, at den gensplejsede organisme, produktion m.v. kan betragtes som risikomæssig uproblematisk.

Dette erfaringsgrundlag eksisterer allerede i dag for en væsentlig del af forskningen. Det må forventes, at et tilsvarende erfaringsgrundlag vil udvikles inden for den nærmeste årrække, specielt vedrørende industriel produktion, således at en række gensplejsede organismer og celler samt stoffer og produkter og levnedsmidler m.v. kan undtages fra lovens bestemmelser i nærmere bestemt omfang.

Hvis ministeren med hjemmel i § 3 bringer andre teknikker ind under lovens område, vil der blive forhandlet med de i § 7 nævnte ministerier, organisationer m.m. Samtidig vil der ske høring af det genteknologiske råd.

Til § 4

Bestemmelsen præciserer, at loven også omfatter aktiviteter med gensplejsede organismer og celler i de farvandsområder, der indgår i det danske fiskeriterritorium, herunder indre farvande som fastlagt i lov om Danmarks Riges fiskeriterritorium. Da lovforslaget ikke gælder for Færøerne og Grønland vil kun den øvrige del af det danske fiskeriterritorium, således som det p.t. er fastlagt i bekendtgørelse nr. 386 af 23. august 1985, være omfattet. Efter bestemmelsen vil virksomheder etableret eller registreret i Danmark være underlagt lovens regelsæt også ved aktiviteter uden for søterritoriet.

Formålet med bestemmelsen er at beskytte mennesker og det vilde dyre- og planteliv generelt, herunder især de naturtyper, der er omfattet af naturfredningsloven og internationale forpligtelser, og at sikre miljøets kvalitet og det økologiske system. Der kan her henvises til bestemmelsen i artikel 196 i FNs Havretskonvention.

Til § 5

Bestemmelserne tilsigter at undgå overflødige gentagelser i lovtæksten og indebærer, at de bestemmelser, der angår salg henholdsvis fremstilling også gælder for de øvrige i paragraffen nævnte situationer.

Om bestemmelsen bemærkes, at lovens bestemmelser om salg, hvormed f.eks. sidestilles overgivelse til andre, også finder anvendelse på organismer, stoffer og produkter m.v., der som mellemprodukter overføres fra en virksomhed til en anden. Bestemmelserne finder ligeledes anvendelse